

Meteorológiai riasztási rendszer – vihar után, vihar előtt

A június 21-i viharban hatan könnyebben megsérültek. Három ember a fejükre hulló faágak miatt sérült meg, egy embert a lábán sebzett meg a tetőről lesodort cserép. Egy embert az erős szél sodort el, egy másikat az ütőerét vágta el egy betörő ablak szilánkjai. Hogyan, kinek, mit és mikor jelzik a várható veszélyes időjárást?

Nem publikus, szolgálati riasztás

Az Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ) feladata egy az általános élet- és vagyonvédelmi szempontokat figyelembe vevő riasztási rendszer működtetése. Ennek célja a várható rendkívüli időjárás előrejelzésével a károk minimalizálásának elősegítése.

Az előrejelzés nem publikus része a Katasztrófavédelemnek küldött jelzés, amely alapján az OKF a megyei igazgatóságokon keresztül tájékoztatja a megyei és a helyi Védelmi Bizottságokat, polgármestereket, a bejelentett tömegrendezvények szervezőit és a veszély jellegétől függően számos más szervezetet (pl. Közútkezelő, Autópálya mérnökség, ANTSZ, Kórházak, Rendőrség stb.) A kezdeményezők javaslatot tesznek a teendő intézkedésekre és azok ütemezésére. Ilyenkor viszonylag kevés idő áll a teendők elvégzésére, mert a riasztások rendszerint 1-3 órás időelőnyvel érkeznek az OMSZ-től.

Ennél nagyobb probléma, hogy a riasztásokat egy-egy régióra adja meg az OMSZ, így a településszintű intézkedések életbe léptetése kockázatos. Ha a vihar, jégeső, felhőszakadás stb. csak a régió településeinek szűk körét érinti a többi településen feleslegesnek érzik a korlátozásokat, ezek többszöri ismétlődése pedig a jelzés hitelét kérdőjelezi meg.

Publikus riasztás

A nagyközönség a veszélyes időjárási eseményekről részben a híradásokból, részben pedig az OMSZ honlapjáról értesülhet. A riasztási információkat a nap 24 órájában folyamatosan frissítik.

Az OMSZ honlapjának főoldalán, a jobb felső sarokban a „Riasztás” felirat és Magyarország térképe látható. A magyar zászlóra kattintva megjelenik a régiókra bontott térkép és az aktuális veszélyforrások jelölése színnel, ábrákkal és szöveggel.

Alatta az „Európai veszélyjelzés” felírra kattintva az Európai Unió meteoalarm rendszerében az Unió országairól kaphatunk képet. A kiválasztott országra kattintva itt is annak régiókra bontott aktuális veszélyeit ismerhetjük meg.

Érdekeséggé kell említeni, hogy ezen a honlapon a június 21-i vihar előtt és alatt Magyarország egész területére piros jelzés volt érvényben, az OMSZ honlapján viszont régióként változott a riasztási szint, vagyis jobban követte a vihar valóságos menetét. Az oldal fő célja, hogy kritikus időjárási helyzetekben, illetve ezeket megelőzően egy mindenkori hivatalos információforrást biztosítsunk a nagyközönség számára.

Riasztási szintek: sárga, narancs, vörös

Első szint (sárga)

Az első szintű figyelmeztetés/riasztás még fokozottabb elővigyázatosságot, megelőző intézkedéseket általában nem igényel. Az időjárás hatásának jobban kitett tevékenységek során azonban legyünk figyelmesek.

Ilyen sárga fokozatú jelenségek

- a viharos, de még 90 km/h alatti szél;
- a kisebb havazás néhány cm friss hóval;
- a gyengébb ónos eső;
- a gyengébb intenzitású zivatar;
- a köd;
- a talajmenti fagy;
- a nagy mennyiségű, de önmagában még komolyabb árvízveszéllyel nem fenyegető csapadék; valamint
- az emberek többsége számára még elviselhető hőség.

Különösen a bizonytalanabb kimenetelű, gyorsan változó időjárási helyzetekben fontos, hogy igyekezzünk a szokásosnál gyakrabban tájékozódni a várható időjárás felől. Legtöbbször a nyári zivatarok esetében fordul elő, hogy az eredetileg várthoz képest magasabb riasztási fokozatot érdemlő jelenségek is kialakulnak, ekkor az aktuálisan még „sárga” szintet „narancs” vagy akár „piros” fokozatúra módosítják.

Második szint (narancs)

Szinte minden körülmények között potenciális veszélyt hordozó időjárási jelenségek. Az ilyen intenzitású jelenségek ritkák, de minden évben rendszeresen, többször is előfordulhatnak.

- A szél már károkat okozhat;
- a nagy mennyiségű eső árvízveszélyt hordoz magában;
- a havazás, ónos eső már időlegesen megbéníthatja a közlekedést.
- Ide soroljuk a csak korlátozott területeket érintő, viszont már extrém kísérőjelenségekkel (úgy mint erősen viharos, vagy akár orkán erejű szél, nagyméretű jég, felhőszakadás) járó zivatarokat. A zivatarok esetén érvényben lévő „narancs” fokozatú figyelmeztetés/riasztás esetén tehát már igen nagy intenzitású zivatarok is kialakulhatnak, de egy adott helyen, településen csak kis valószínűséggel kell velük számolni.

Érvényben lévő riasztás/figyelmeztetés esetén legyünk nagy figyelemmel értékeinkre és saját biztonságunkra. Lehetőleg tartózkodjunk biztonságos helyen. Különösen, ha útnak indulunk, részletesen tájékozódjunk a várható időjárásról. Kövessük a megbízható médiák által közvetített tanácsokat, illetve a hatóságok utasításait.

Harmadik szint (piros)

Kiterjedt területeket érintő, nagy károkat okozó, és az emberi életet is nagyban fenyegető veszélyes időjárási jelenség. A figyelmeztetés/riasztás e legmagasabb (piros) szintjére már csak a ritkán előforduló események kerülnek. Egy adott helyen a visszatérési periódus már több év (átlagosan ennyi idő alatt ismétlődik meg a jelenség).

- Az extrém erejű szél többfelé komoly pusztítást okozhat,
- a nagy mennyiségű csapadékhoz már feltétlenül árvízveszély is társul,
- a nagy mennyiségű hó, az intenzív ónos eső hosszabb időre teljesen megbéníthatja a közlekedést.
- Országosan időjárási típusonként körülbelül 1-2 évente ismétlődik meg ilyen veszélyességi fokú jelenség. Extrém jelenségekkel járó zivatarok ennél ugyan jóval többször fordulnak elő valahol az országban, de „piros” fokozatú figyelmeztetést/riasztást csak akkor adnak ki, ha várhatóan nem csak lokálisan lesznek jelen, hanem kiterjedt területeket érintenek, és így egy adott helyre vonatkoztatva bekövetkezési valószínűségük is lényegesen nagyobb.

Érvényben lévő riasztás/figyelmeztetés esetén legyünk különös figyelemmel értékeinkre és saját biztonságunkra. Folyamatosan kísérjük figyelemmel a legfrissebb hivatalos meteorológiai információkat. Minden körülmények között kövessük a hatóságok utasításait. Tartózkodjunk biztonságos helyen. Ha a tervezett utazás során várhatóan keresztezzük a fenyegetett térséget, érdemes elhalasztanunk az utazást. Ha mégis útnak indulunk, az utazás előtt és közben részletesen tájékozódjunk a várható időjárásról.

Hogyan értelmezzük a jelzéseket?

Az egyes kritériumokhoz a jelenségre utaló piktogramot, illetve a veszélyesség fokához társítható szint (sárga, narancs, vörös) rendeltek. A térképes megjelenítésnél a régió színét az adott régióra érvényes legmagasabb fokozatú jelenség foka határozza meg (pl. ha valamely régió területén egyaránt számítunk első fokozatú (sárga) sűrű köd, illetve második fokozatú (narancs) ónos eső kialakulására, akkor a térképen az adott régiót narancs háttérrel jelenítik meg). A riasztási színjelölések mellett többlet információval szolgálnak az előrejelző által írt megjegyzések, amelyeket az adott régióra vonatkozó információk utolsó mezőjében olvashatunk.

Az oldal tetején lévő időpont a riasztási információkra vonatkozó legutolsó módosítás időpontját tartalmazza. Ennek ellenére az oldal behívásának időpontjától számított 2-3 órán belüli időjárási feltételekre vonatkoznak a honlapon közölt adatok.

Összefoglaló táblázat a riasztásokban és a figyelmeztető előrejelzésekben alkalmazott kritériumokról

Időjárás típusa	jel	Időjárási esemény / küszöbérték	időelőny	
			~1-3ó	~24ó
SZÉL		60 km/h-t meghaladó széllokések	x	x
		90 km/h-t meghaladó széllokések	x	x
		110 km/h-t meghaladó széllokések	x	x
ZIVATAR		zivatar (villámtevékenység, kisebb méretű jég, vagy a zivatarfelhő közelében viharos, 60 km/h fölötti széllokés)	x	x
		néhol előforduló heves zivatar (90 km/h-t meghaladó széllokések, vagy 2 cm-t meghaladó jégméret)	x	x
		többfelé előforduló heves zivatar	x	x
ESŐ (rövid idő alatt nagy mennyiség)		néhol vagy helyenként intenzív záporokhoz/zivatarokhoz kapcsolódó rövid idő (1-3 óra) alatt lehulló nagy mennyiségű (50 mm <) csapadék	x	x
		többfelé előforduló intenzív záporokhoz/zivatarokhoz kapcsolódó rövid idő (1-3 óra) alatt lehulló nagy mennyiségű (50 mm <) csapadék	x	x
ESŐ (tartósabb és kiterjedtebb)		12 óra alatt több mint 20 mm csapadék (1-2 megyére vagy 1 régióra kiterjedő területi átlagban értelmezve)		x
		12 óra alatt több mint 30 mm csapadék (1-2 megyére vagy 1 régióra kiterjedő területi átlagban értelmezve)		x
		12 óra alatt több mint 50 mm eső (1-2 megyére vagy 1 régióra kiterjedő területi átlagban értelmezve)		x
ÓNOS ESŐ		legfeljebb helyenként előforduló és rövidebb ideig tartó, vékony jégbevonatot képző gyenge ónos eső/szítálás	x	x
		többfelé előforduló gyengébb, esetleg néhol kialakuló intenzívebb és tartósabb ónos eső	x	x
		többfelé erős jegesedést (vastag jégpáncélt) eredményező ónos eső	x	x
HAVAZÁS		néhány óra alatt lehulló 2-5 cm friss hó	x	
		néhány óra alatt lehulló 5 cm-t meghaladó friss hó	x	
		helyenként 24 óra alatt 5 cm-t meghaladó friss hó		x
		helyenként 24 óra alatt 10 cm-t meghaladó friss hó		x
		helyenként 24 óra alatt 20 cm-t meghaladó friss hó		x
HÓFÚVÁS		helyenként kialakuló hófúvás alacsony hótorlaszokkal	x	x

		helyenként magas hótorlaszokat és rossz látási viszonyokat eredményező hófúvás	x	x
		Többfelé magas hótorlaszokat eredményező hófúvás	x	x
KÖD		helyenként sűrű köd (250 m alatti látástávolsággal)	x	x
FAGY		talajmenti fagy (csak az áprilistól októberig tartó időszakban)		x
EXTRÉM HIDEG		helyeként -10 °C fok alatti napi középhőmérséklet		x
EXTRÉM MELEG		25 fok feletti napi középhőmérséklet		x
		25 fok feletti napi középhőmérséklet három egymást követő napon		x
		27 fok feletti napi középhőmérséklet		x
		27 fok feletti napi középhőmérséklet három egymást követő napon		x

Riasztási kritériumok

Szél

Viharos szél! A legerősebb szellőkések meghaladhatják a 60 km/h-t.

A legerősebb szellőkések meghaladhatják a 60, de nem lépik túl a 90 km/h-t. Ilyen erősségű szélben már a fák egésze mozgásban van, és ágak is letörhetnek. A széllel szemben való haladás kissé megnehezül. Az esernyő rendeltetészerűen már nem használható. A szél 70 km/h fölött akár a cserepeket is lesodorhatja a tetőről. A szél további erősödésével (80 km/h fölött) akár gyengébb gyökérzetű fák is kitörhetnek. Vízen maradni veszélyes; sűrű, fodros hullámok alakulnak ki, 70 km/h fölött az egész vízfelület habzik. Laza szerkezetű porhó jelenléte esetén a viharos szél már komolyabb mértékű hófúvást is eredményezhet. (Hófúvásra külön, tehát a szélesebségtől függetlenül is készítünk riasztást/figyelmeztetést.) Viharos szél egyrészt társulhat hosszabb ideig tartó és nagyobb területeket érintő szeles periódusokhoz, ugyanakkor főként a nyári félévben, zivatarok környezetében rövid ideig tartó váratlan szélrohamokra is számíthatunk. Ez utóbbi esetben a zivatarra történő riasztással/figyelmeztetéssel együtt hívjuk fel a figyelmet a viharos szélre. A szél hatásának fokozottabban kitett eszközeinket (pl. kerti bútorok, sátrak) érdemes biztonságba helyezni, és a kinti tevékenységeinket is általában a várható viharos szélnek megfelelően célszerű tervezni.

Erős vihar! A legerősebb szellőkések meghaladhatják a 90 km/h-t.

A legerősebb szellőkések meghaladhatják a 90, de nem érik el a 110 km/h-t. A 90 km/h fölötti lökésekkel kísért szelet erős viharoknak nevezzük. Ilyen erejű szél már nagyobb fákat törhet ki, az épületek tetőszerkezetében nagy károkat okozhat, és így már az emberi életet is veszélyezteti. A vízfelület fölött összefüggő vízfüggöny alakulhat ki. Ha ilyen szélviszonyok között kint tartózkodunk, próbáljuk kerülni az öregebb fákat, gyengébb szerkezetű épületeket,

építkezéseket. Járművünkkel érdemes biztonságos helyen parkolni. Az utakon – a szél hatásának jobban kitett szakaszokon – hirtelen, nagy erejű oldalszéllel is számolni kell, ezért a szokásosnál nagyobb óvatossággal kell vezetni. Erős vihar egyrészt társulhat hosszabb ideig tartó és nagyobb területeket érintő szeles periódusokhoz, melyeket akár már több nappal előre nagy biztonsággal jelezhetünk. A lényegesen nagyobb bizonytalansággal és rövidebb időelőnnyel jelezhető heves zivatarok környezetében is jelentkezhet 90 km/h-t jóval meghaladó szélroham. Ez utóbbi típusú szélrohamokra a heves zivatarra történő jelzéssel egyidejűleg hívjuk fel a figyelmet.

Nagyon erős vihar! A legerősebb szellőkések meghaladhatják a 110 km/h-t.

A 110 km/h feletti lökésekkel kísért szél már komoly mértékű anyagi károkhoz vezet, és az emberi életet is nagyban veszélyezteti. Az alkalmazott küszöbérték nem sokban marad el a 120 km/h-tól, ami fölött már orkánerejű szélről beszélünk. A szél sok helyen nagyobb fákat törhet ki, épületeket rombolhat. Érvényben lévő riasztás esetén legyen különös figyelemmel saját biztonságunkra. Ha tehetjük, maradjunk otthon, halasszuk el utazásainkat. Kísérjük figyelemmel a legfrissebb hivatalos meteorológiai információkat. Szükség esetén kövessük a hatóságok tanácsait, utasításait.

Zivatar

Zivatar! Előfordulhat zivatar, amit viharos szellőkés, intenzív csapadék vagy jégeső kísérhet.

Gyenge vagy közepes intenzitású zivatarok fordulhatnak elő. A zivatarokat a villámtevékenység mellett intenzív, a látástávolságot jelentősen rontó csapadék, 60 km/h-t meghaladó viharos szél vagy jégeső is kísérheti. Az előbb felsorolt veszélyes jelenségek közül az időjárási helyzettől függően más-más lehet a domináns. A riasztáshoz, figyelmeztetéshez fűzött megjegyzésben utalhatunk arra, hogy adott esetben a viharos szél, a rövid idő alatt lezúduló nagyobb mennyiségű csapadék vagy a jégeső jelenti-e elsődlegesen a veszély forrását. A zivatarfelhők gyakran váratlanul, hirtelen alakulnak ki. Jellemző, hogy a zivatarokat kísérő szél, csapadék, jégeső intenzitásában kis távolságon belül jelentős különbségeket tapasztalhatunk. Az első fokú (sárga) jelezés esetén a zivatarokat kísérő szél erőssége várhatóan nem éri el a 90 km/h-t, illetve jégeső esetén a legnagyobb jégméret 2 cm alatt marad. A riasztási térképen a sárga színű zivatar ikon mellett automatikusan a sárga szél ikon is helyet kap, jelezve a viharos szél lehetőségét. A zivatarokhoz társuló 50 mm-t meghaladó csapadéokra a zivatarra történő jelzéstől függetlenül is készül riasztás/figyelmeztetés (ekkor a narancs, vagy a piros eső ikon is megjelenik a térképen). Lakóhelyünk közvetlen közelében észlelhető intenzív villámtevékenység esetén ne használjuk az elektromos készülékeket, legbiztosabb, ha csatlakozóikat erre az időre kihúzzuk a hálózathoz; ne használjuk a csapvizet, mert akár a vízvezetékén keresztül is érhet áramütés.

(piros piktogram, narancs háttér!) Heves zivatar! Néhol előfordulhat heves zivatar, amit intenzív csapadék, erős vihar (90 km/h fölötti szellőkés) vagy legalább 2 cm nagyságú jég kísérhet.

A zivatarokra történő jelzés második (narancs) szintjén kis területre korlátozódva ugyan, de rendkívül veszélyes kísérőjelenségekkel várható zivatarcellák kialakulása. Előfordulhat nagy méretű (legalább 2 cm átmérőjű) jég vagy erős vihar (90 km/h fölötti szélökés). Extrém esetben azonban sokkal nagyobb méretű jégdarabok is hullhatnak és orkán erejű szélroham is kialakulhat. Az előbb említett veszélyes jelenségek bekövetkezési valószínűsége – azok kifejezetten lokális jellege miatt – viszonylag csekély is lehet, szerencsés esetben nem is érintenek lakott települést. A heves zivatarok régió belüli pontosabb helyét kialakulásuk előtt maximum 1-2 órával vagyunk képesek nagy biztonsággal jelezni. Azonban sajnos előfordul, hogy már csak akkor van lehetőség kiadni a második szintű riasztást, ha már valamilyen mért vagy észlelt információ egyértelműen heves zivatar jelenlétére utal. Gyakran tapasztalható, hogy míg a zivartartevékenység és kísérőjelenségei egy adott helyen jelentős károkat okoznak, a szomszédos településeken semmilyen veszélyes időjárási jelenség nem fordul elő az adott időszakban. A veszélyes jelenségek várható kis területi előfordulása miatt ugyan csak második szintű a riasztás, amit a régió narancsszínű háttere jelez a térképeken, a használt piktogramok az esetleges rendkívüli időjárásra utalva piros színűek.

Többfelé heves zivatar! Többfelé várható heves zivatar, amit intenzív csapadék, erős vihar (90 km/h fölötti szélökés) vagy legalább 2 cm nagyságú jég kísérhet.

Jellemzően a több megyén, vagy akár az ország nagy részén keresztülhaladó zivatarláncokra történik a riasztás/figyelmeztetés, melyekhez többfelé társulhat erős vihar (90 km/h feletti szélökés), vagy legalább 2 cm átmérőjű jég. Néhol igen nagy méretű jégdarabok is hullhatnak és orkán erejű szélrohamokra is számítani lehet. Egy adott helyre vonatkoztatva is már komoly bekövetkezési valószínűséggel kell heves zivatarra számítani. A zivatarok többfelé okozhatnak komoly pusztítást. A szél fákat dönthet ki és jelentős épületszerkezeti károk is keletkezhetnek. A 2 cm-t elérő jégdarabok, bár tömegük mindössze néhány gramm, rendszerint több mint 50 km/h sebességgel csapódnak a felszínhez, ami személyi sérülésekhez és anyagi károkhoz vezethet. Néhol egyes esetekben 2 cm-nél jóval nagyobb méretű jég is hullhat, melyek sebessége már a 100 km/h-t is meghaladja. Ilyen mértékű jégeső már komoly károkat és adott esetben életveszélyes sérüléseket okoz. Érvényben lévő riasztás esetén legyünk különös figyelemmel saját biztonságunkra. Kísérjük figyelemmel a legfrissebb hivatalos meteorológiai információkat. Szükség esetén kövessük a hatóságok tanácsait, utasításait.

Eső

(piros piktogram, narancs háttér!) Felhőszakadás! Néhol előfordulhat rövid idő (1-3 óra) alatt 50 mm-nél nagyobb mennyiségű eső.

Kis területekre korlátozódva intenzív záporok, zivatarok kísérőjelenségeként rövid idő alatt rendkívül nagy mennyiségű csapadék is kialakulhat. A környezeti feltételektől (domborzat, talajviszonyok, csatornarendszer és egyéb hidrológiai feltételek) függően hirtelen kialakuló árvizek jelentkehetnek. A régió egy adott helyén azonban a jelenség bekövetkezési valószínűsége általában csekély. Az ilyen nagy csapadékkal járó záporok, zivatarok régió belüli pontosabb helyét kialakulásuk előtt maximum 1-2 órával vagyunk képesek nagy biztonsággal jelezni. Gyakran azonban a veszélyeztetett kistérségek behatárolására már csak az időjárási radarok mérései alapján, a csapadék hullásának kezdetén van lehetőség.

Többfelé felhőszakadás! Többfelé várható rövid idő (1-3 óra) alatt 50 mm-nél nagyobb mennyiségű eső.

A várhatóan többfelé kialakuló nagy csapadékot adó záporok, zivatarok miatt néhány óra alatt több helyen igen nagy mennyiségű (több mint 50 mm) eső valószínű. A környezeti feltételektől (domborzat, talajviszonyok, csatornarendszer és egyéb hidrológiai feltételek) függően helyenként hirtelen kialakuló árvizek jelentkehetnek. A narancsszínű fokozattal ellentétben a kritikus csapadékmennyiségnek a régió egy adott helyén már jelentős a bekövetkezési valószínűsége. Kísérjük figyelemmel a legfrissebb hivatalos meteorológiai információkat. Szükség esetén kövessük a hatóságok tanácsait, utasításait.

Ónos eső

Helyenként gyenge ónos eső vagy szitálás várható.

A folyékony vagy részben folyékony csapadék (eső, szitálás, havaseső) fagypont alatti hőmérsékletű felszínre hullva jeges bevonatot képez. Ebben az esetben ónos csapadékról (ónos eső, ónos szitálás) beszélünk. A jelzés sárga szintjén a jelenség kevésbé kiterjedt és kisebb intenzitású formája várható (jellemzően a gyenge ónos ködszitálás). Általában nem jellemző a régió teljes területén, csak néhol vagy helyenként alakul ki. A foltokban előforduló csúszós útszakaszok azonban váratlanul jelenhetnek meg, ami nagy óvatosságra int a közlekedésben. A tereptárgyakra rakódó jég csak nagyon vékony réteget képez (vastagsága nem haladja meg az 1 mm-t), így enyhülés hatására gyorsan el is olvadhat.

Jegesedés! Helyenként ónos eső várható.

A folyékony vagy részben folyékony csapadék (eső, szitálás, havaseső) fagypont alatti hőmérsékletű felszínre hullva jeges bevonatot képez. Ebben az esetben ónos csapadékról (ónos eső, ónos szitálás) beszélünk. A riasztás/figyelmeztetés második (narancs) szintjén már jellemzően nemcsak szitálásszerű, hanem eső formájában hulló csapadék okozza a jegesedést. Tartósabban (több órán keresztül) fennálló és nagyobb területekre kiterjedő ónos csapadéokra lehet számítani. Néhol vagy helyenként több milliméter vastagságú jégbevonat is kialakulhat. Ezek a helyeken – különösen veszélyes közlekedési feltételeket teremtve – az utak jégpályává változhatnak, így jelentős fennakadásokra is fel kell készülni. Ilyen időjárási helyzetekben az utak tényleges állapotát ugyanakkor nagyban meghatározza a karbantartás (sózás, szórás), ezért ebben a tekintetben alapvetően a friss közúti információk a mérvadók. A tereptárgyakra, fákra rakódó jég súlya még általában nem jelentős, azonban az ónos esőt követő viharos szél már alacsonyabb küszöbértéknél is károkhhoz vezethet, faágakat törhet le.

Eros jegesedés! Többfelé várható tartós, intenzív ónos eső.

Nagyobb területen jellemző, intenzív, és hosszú ideig tartó ónos eső. Jellemzően több milliméteres, de helyenként fél cm-t meghaladó jégbevonat rakódhat a tereptárgyakra (utak, fák, távvezetékek). Az ónos eső többfelé jégpályává változtathatja az utakat. Ilyen időjárási

helyzetekben mind a vasúti, mind a közúti közlekedésben jelentős fennakadások jelentkeznek. Ha útra készülünk, részletesen tájékozódjunk a közutak állapotáról. A fákra rakódó jég jelentős súlytöbbletet hordozhat, így a megerősödő vagy viharossá fokozódó szél nagyobb faágakat törhet le, vagy akár fákat törhet ki.

Havazás

Havazás, hózápor! Helyenként néhány óra alatt 2 cm-t meghaladó friss hó várható.

Nagyobb területeket érintő gyenge, közepes intenzitású havazás, vagy helyenként előforduló, de intenzívebb hózápor várható. A kiterjedt, úgynevezett réteges felhőzetből hulló havazás esetén néhány óra leforgása alatt az adott régióban több helyen 2-5 cm friss hóra lehet számítani. A gomolyos felhőkből hirtelen kialakuló hózáporokból is hullhat helyenként néhány cm friss hó. Hózáporok kialakulása esetén továbbá számítani kell a hirtelen jelentősen leromló látási viszonyokra (a látástávolság néhány 100 m-re csökkenhet). Mindezek a körülmények már komolyan befolyásolhatják a közlekedést. Kísérjük figyelemmel a közúti információkat. A riasztások kiadásánál igyekszünk az aktuálisan jellemző viszonyok ismeretében a talajon természetes körülmények között ténylegesen megmaradó hó várható vastagságát alapul venni. A sózással karbantartott útburkolaton kevésbé marad meg, vagy adott esetben teljesen el is olvadhat lehulló hó.

Erős havazás! Helyenként néhány óra alatt 5 cm-t meghaladó friss hó várható.

A régió kiterjedt területein erős havazás várható. Néhány óra leforgása alatt az adott régióban több helyen 5 cm-t meghaladó friss hóra lehet számítani. A közlekedésben komoly fennakadásokra is számítani lehet. Kísérjük figyelemmel a közúti információkat. A riasztások kiadásánál igyekszünk az aktuálisan jellemző viszonyok ismeretében a talajon természetes körülmények között ténylegesen megmaradó hó várható vastagságát alapul venni. A sózással karbantartott útburkolaton kevésbé marad meg a lehulló hó.

Hófúvás

Helyenként hófúvás várható.

Laza szerkezetű porhó jelenlétekor, fagypont körüli vagy az alatti hőmérséklet esetén, az erős vagy viharos szél hófúvást, hóátfúvást eredményez. A hófúvásra vonatkozó jelzés első (sárga) szintjén a szél által a felszínről felkavart hó jellemzően a talaj közelében sodródik (alacsony szintű hófúvás), de néhol a látástávolságot jelentősen (1000 m alá) csökkentő magas szintű hófúvás is előfordulhat. A hótorlaszok magassága jellemzően 30 cm alatt marad. Az említett jelenségek a közúti közlekedést befolyásolhatják jelentősebben (a nem megfelelő útburkolati viszonyok óvatosságra intenek, hosszabb menetidőre számítsunk).

Helyenként erős hófúvás várható.

Laza szerkezetű porhó jelenlétekor, fagypont körüli vagy az alatti hőmérséklet esetén, az erős vagy viharos szél hófúvásokat, hóátfúvásokat eredményez. A hófúvásra vonatkozó jelzés második (narancs) szintjén a viharos szél többfelé emel hótörleszokat, melyek magassága jellemzően meghaladja a 30 cm-t. A szél által a felszínről felkavart hó miatt a látástávolság jelentősen romlik (helyenként 1000, de néhol mindössze néhány 100 m-re csökken). Helyenként igen magas (0,5-1 m-nél magasabb) hótörleszok is kialakulhatnak. Az utak eltakarítása után rövid idő elteltével a szél nagy mennyiségben újra felhordja a havat az utakra. A közlekedésben komoly fennakadásokra kell számítani. Előfordulhat, hogy egyes települések időlegesen megközelíthetetlené válnak. Ha útnak indulunk, részletesen tájékozódjuk a közutak állapotáról.

Többfelé várható erős hófúvás.

Laza szerkezetű porhó jelenlétekor, fagypont körüli vagy az alatti hőmérséklet esetén, a viharos szél komoly hófúvásokat, hóátfúvásokat eredményez. A hófúvásra vonatkozó jelzés harmadik (piros) szintjén a viharos szél többfelé emel magas hótörleszokat, melyek magassága jellemzően meghaladja az 50 cm-t. A viharos szél miatti hófúvás mellett az esetek többségében még friss hó is várható. A szél által a felszínről felkavart hó miatt a látástávolság jelentősen romlik (többfelé mindössze néhány 100 m-re csökken). Helyenként igen magas (akár több méteres) hótörleszok is kialakulhatnak. Mindezek mellett a riasztás/figyelmeztetés fenntartásakor rendszerint még havazás is várható több cm friss hóval. Az utak eltakarítása után rövid idő elteltével a szél nagy mennyiségben újra felhordja a havat az utakra. Az utak karbantartása több helyen lehetetlenné válhat. Az időjárás hosszabb időre is elzárhat településeket a külvilágtól. Lehetőleg ne induljunk útnak. Kísérjük figyelemmel a legfrissebb közúti és meteorológiai információkat. Szükség esetén kövessük a hatóságok tanácsait, utasításait.

Köd

Helyenként sűrű köd várható.

A levegőben kondenzálódó, majd lebegő apró vízcseppek miatt jelentősen csökkenhet a látástávolság. 1000 m alatti látástávolság esetén ködről beszélünk. Érvényben lévő figyelmeztetés/riasztás esetén helyenként 250 m alatti látástávolsággal sűrű köd várható. Meg kell jegyezni, hogy csak a köd képződésére legérzékenyebb területeken előforduló, nagyon kis területre korlátozódó köd, sűrű köd jelenségére, annak detektálhatósága és előrejelezhetősége miatt nem, vagy nem feltétlenül tudjuk felhívni a figyelmet. Az ilyen, lokális hajnali, reggeli köd képződésére hajlamos helyek tipikusan a hegyvidéki, dombvidéki területeken a völgyekben találunk. Az Északi-középhegység környezetében kifejezetten ködhajlamos völgyek például a Sajó és az Ipoly völgye, de vannak hasonló érzékeny területek a Dunántúlon is. Az utakon a látási viszonyoknak megfelelően közlekedjünk.

Forrás: OMSZ, OKF